

Dr. Darák Péter tájékoztatója

A 2017-es felkészülés évét követően 2018. végéhez közeledünk, és az első év amikor le lehet mérni, hogy vajon a felkészülés milyen eredménnyel járt. 2018. tehát az új szabályok alkalmazásának éve. Az alkalmazás éve azonban nem jelenti azt, hogy a jogalkotás pihen, hiszen a jogalkalmazás során derül ki, hogy szükség van-e esetleges korrekcióra, kiegészítésre, változtatásra. A 2018. év végi sajtótájékoztatónk tulajdonképpen annak a jegyében zajlik, hogy élő párbeszéd zajlik a jogalkalmazás és a jogalkotás között, hogy a jogalkalmazás új eredményei újabb jogalkotási szándékot indukálnak és erre jó néhány példát látunk ennek az évnek második feléve bírói gyakorlatában. Természetesen a Kúria szempontjából a legizgalmasabb kérdés a most már mindennapokban alkalmazott felülvizsgálati befogadási eljárás részleteinek a kidolgozása, ezzel kapcsolatban a Polgári Kollégium a napokban tartott ülést, amelynek eredményéről kollégiumvezető úr, kollégiumvezető-helyettes úr fog majd beszélni. Én úgy látom, hogy a befogadási eljárás szó szerinti szigorú értelmezésétől a Kúria az eredményes jogorvoslati kérelmek beterjesztése érdekében az ügyfelek javára tér el.

Ugyancsak egy jó példát látunk a jogalkalmazás visszatükröződésére a jogalkotásban, a feltételes szabadságra bocsátás kérdéskörében, ahol a közelmúltban egymásnak ellentmondani látszó döntéseket idézett a média, amelynek következtében a Parlament előtt áll egy törvénymódosítás, amely az elítélt által elkövetett bűncselekményt is a feltételes szabadságra bocsátás szempontjai között kívánja rögzíteni.

És az elmúlt félévben sokat hallottunk a társintézmények, ügyvédi kamara részéről is az Polgári Perrendtartás alkalmazásának első tapasztalatairól, többek között a keresetlevelek visszautasításának kérdésköréről, amellyel szintén a napokban foglalkozott a Kúria Polgári Kollégiumának Tanácselnöki Értekezlete, és itt is az ügyfelek érdekét szolgáló, a törvények szó szerinti szigorát az érdekükben értelmező bírói megközelítéssel találkozhatunk.

Ebben a félévben öltött testet az az alkotmányos szabály, hogy a közjogi jogviták elbírálása a jövőben önálló bírósági szervezethez fog tartozni, létrejön a szervezetileg elkülönült közigazgatási bírászkodás. Ezzel kapcsolatban számos kérdést kaptam én is az elmúlt időszakban, de abban az előnyös helyzetben vagyok, hogy a szakmai véleményemet illetően

elegendő visszautalnom a 2007-ben megvédett doktori értekezésemre, amely a magyar közigazgatási bíráskodás európai integrációja címet viselte. Ebben a dolgozatban én kifejtettem, hogy az önálló szervezet szakmailag előnyös lehet, hiszen esélyt ad arra, hogy egy önálló szakmai fejlődés útján induljon el a közjogi bíráskodás. Természetesen sok múlik azon, hogy a szervezet hogyan indul és milyen keretek között fog működni. A Kúria számára nagyon fontos szempont az, hogy az elmúlt, a rendszerváltás óta eltelt több évtizedes időszak jogállami értékei, azok folytatódjanak az új szervezeti keretek között folyó közigazgatási bíráskodás keretei között is. Ennek érdekében a Kúria közreműködik a szervezet felállításához szükséges jogalkotásban, párbeszédet folytat a jogalkotóval, aminek egyik legszebb példája, hogy a múlt héten Trócsányi miniszter úr meglátogatta a Kúriát és egy informális találkozó keretében beszélgetett a Kúria közigazgatási bíráival. Erre a találkozóra meghívtuk az alsóbb szintű közigazgatási bíróságok bíráit is. A jó hangulatú és rendkívül nyílt beszélgetés során a bírák választ kaphattak azokra a kérdésekre, amelyek az átmenettel összefüggésben felmerültek bennük.

Meggyőződésem, hogy a közigazgatási, közjogi bíráskodás folyamatossága csak a jelenleg is már közigazgatási ügyeket tárgyaló bírák közreműködésével biztosítható, ezért a Kúria a maga részéről mindent megtesz azért, hogy az átmenet sikeresen és zökkenőmentesen valósuljon meg.

Egy konkrét ügyel kapcsolatban felmerült a Kúria Kossuth téri épületének a kérdése is. Ezzel kapcsolatban csak arra szeretnék utalni, hogy a Kúria évek óta a Kossuth téri épületben tartja évnnyitó teljes ülését, tehát szimbolikus értelemben a Kúria magáénak érzi ezt az épületet, ez természetesen semmilyen módon nem befolyásolta a kérdéses konkrét ügy eldöntését.

Az elmúlt félévben jelentős dokumentumok születtek a jogegység biztosítása érdekében. Ki szeretnék emelni néhányat, amelyekről aztán kollégáim majd részletesen fognak beszélni. Ilyen a földforgalmi ügyek intézésével kapcsolatos Közigazgatási kollégiumi vélemény, vagy a Munkaügyi Kollégiumnak a Polgári Törvénykönyv és a Munka Törvénykönyve együttes értelmezésével kapcsolatos újabb iránymutatásai, jelentős döntést hozott a Kúria az állam felelősségét illetően a Malév ügyben, és nagyon izgalmas viták folynak az új Polgári Törvénykönyv tanácsadó testületben a jognyilatkozatok írásbeliségének kérdéseit illetően. E tekintetben még nem jutottak konklúzióra.

A Kúria ügyintézési statisztikáit illetően el kell mondanom, hogy a Kúria ebben a félévben az érkezett ügyeknél minden jogterületen több ügyet fejezett be, tehát lehet mondani, hogy naprakész, az ügyek szinte teljes mennyiségét egy évben belül lezárja.

Az elmúlt félévben fontos látogatásra került sor, épp a közigazgatási bíráskodást érintő kodifikációval összefüggésben Budapestre látogatott a Német Szövetségi Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság Elnöke, Klaus Rennert úr a Kúrián az Igazságügyi Minisztérium kodifikátorainak részvételével áttekintette a közigazgatási bírósági szervezeti konstrukciót. Ezzel kapcsolatban rendkívül élénk és rendkívül hasznos beszélgetést folytattunk.

Hosszú évek óta törekszünk arra, hogy partneri kapcsolatot építsünk ki a Román Legfelsőbb Bírósággal. Ezen az őszön hat év óta első alkalommal Budapestre látogatott, a Román Legfelsőbb Bíróság delegációja, az első elnökhelyettes vezetésével.

A héten érkeztem vissza Kölnből, ahol az Európai Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságok Egyesületének keretében került sor szakmai tanácskozásra, ahol a közigazgatási bíráskodás európai jövőjének tendenciáit volt alkalmam megismerni.

Szeretném kiemelni a második félév eseményei közül a múlt feltárását célzó kutatás egyik újabb eseményét. A megtorlás fogaskerekei címmel tartottunk egy közös konferenciát, amely érintette az elmúlt XX. század második felének igazságszolgáltatási tapasztalatait is és az azzal kapcsolatos tanúságokat.

A tegnapi napon került sor a 2019. évi joggyakorlat-elemzési témákra javaslatot tevő intézmények fogadására a Kúrián. Ismételten több mint száz javaslat érkezett a Kúriához, ezeket elemezzük és a javaslattevők elmondták szóban is az indokaikat. Úgy tűnik, hogy a 2019-es év is rendkívül izgalmas témákat hozott, a magyar jogrendszert illetően a koherencia megteremtése érdekében ebből a tapasztalatból kiindulva is van még tennivaló, aminek az elvégzésére az elmúlt években és a jövő évben is készen állunk.